

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
УКРАЇНСЬКА МІЖБАНКІВСЬКА ВАЛЮТНА БІРЖА

***Міжнародна науково-практична
конференція***

**«ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА:
ТРЕНДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

25 жовтня 2018 року
м. Тернопіль

Редакційна колегія: Пуцентейло П.Р., д.е.н., професор (відп. за випуск)
Язлюк Б.О., д.е.н., професор
Бруханський Р.Ф., д.е.н., професор
Гевко Р.Б., д.т.н., професор
Дзядикевич Ю.В., д.т.н., професор
Дудар Т.Г., д.е.н., професор
Пархомець М.К., д.е.н., професор
Чорна Н.П., д.е.н., доцент
Белова І.М., к.е.н., доцент
Бутов А.М., к.е.н., доцент
Гуменюк О.О., к.е.н., доцент
Дідоренко Т.В., к.е.н., доцент
Завитій О.П., к.е.н., доцент
Палюх М.С., к.е.н., доцент
Спільник І.В., к.е.н., доцент
Штельма Н.О., к.е.н.
Ярошук О.В., к.е.н., доцент

*Рекомендована до друку
вченою радою Факультету аграрної економіки і менеджменту
Тернопільського національного економічного університету
(протокол № 3 від 23 жовтня 2018 р.)*

Ц 75 **Цифрова** економіка: тренди та перспективи : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції [Тернопіль, 25 жовтня 2018 р.]. Тернопіль: Осадца Ю. В., 2018. 340 с.

ISBN 978-617-7516-73-5

Збірник містить наукові доповіді міжнародної науково-практичної конференції “Цифрова економіка: тренди та перспективи ” (м. Тернопіль, 25 жовтня 2018 р.), з актуальних питань функціонування сучасної економічної науки. Обґрунтовано основні напрями і тенденції розвитку цифрової економіки, котра стає важливою рушійною силою глобального економічного зростання і відіграє вагомий роль в прискоренні темпів економічного розвитку, підвищенні продуктивності новітніх і традиційних галузей економіки і формуванні нових ринків.

Відповідальність за науковий зміст і достовірність результатів, обґрунтованість висновків, правильне цитування джерел та посилання на них несуть автори наукових доповідей. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редколегії збірника.

УДК 330.46

© П.Р. Пуцентейло, 2018
© ТНЕУ, 2018
© ФОП Осадца Ю.В., 2018

ISBN 978-617-7516-73-5

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ МІКРО-, МЕЗО- ТА МАКРОРІВНЯ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Anetta Zielińska THE DETERMINANTS OF EXCESSIVE AMOUNT OF WASTE	9
Izabela Dziaduch NIEZAWODNOŚĆ JAKO DETERMINANTA OCENY EFEKTYWNOŚCI EKSPLOATACJI OBIEKTÓW TECHNICZNYCH	10
Monika Grabowska ROLNICTWO WSPIERANE SPOŁECZNIE JAKO ELEMENT EKONOMII SPOŁECZNEJ	13
Jerzy Tutaj WSPÓŁPRACA MIĘDZYREGIONALNA NA PRZYKŁADZIE POLSKI ZACHODNIEJ	16
Izabela Joachimiak ISTOTA ADMINISTRACJI W UCZELNI WYŻSZEJ	20
Marzena Karpińska WPŁYW UNII EUROPEJSKIEJ NA INNOWACYJNOŚĆ W POLSCE	22
Barbara Kryk PARTNERSTWO MIEJSKO-WIEJSKIE – NOWY INSTRUMENT POLITYKI SPÓJNOŚCI	23
Cezary Kwiatkowski THE IMPACT OF CORPORATE CULTURE ON SERVICE QUALITY	26
Melania Bąk CUSTOMER RELATIONS AS THE DETERMINANT OF CHANGES IN ENTERPRISE ACCOUNTING	29
Paweł Michalski ZASTOSOWANIE KONCEPCJI ZARZĄDZANIA ŁAŃCUCHEM DOSTAW (SUPPLY CHAIN MANAGEMENT – SCM) W BUDOWNICTWIE	32
Adam Plachciak THE ROLE OF CIVIL SOCIETY WITHIN THE IMPLEMENTATION OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT	34
Zoriana Petrova, Iryna Lyubezna ÚROVEŇ KONKURENCESCHOPNOSTI ČESKÉ REPUBLIKY	36
Уляна Андрусів БЕНЧМАРКІНГ В СИСТЕМІ КОНТРОЛІНГУ ЯК ДІЄВИЙ ІНСТРУМЕНТ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	38
Ірина Белова ПЕРСПЕКТИВИ ТА РИЗИКИ ВИКОРИСТАННЯ КРИПТОВАЛЮТ В УКРАЇНІ	40
Олег Бойко МОЖЛИВОСТІ ТА РИЗИКИ ПРИ ВИКОРИСТАННІ КРИПТОГРАФІЧНОЇ ВАЛЮТИ	44
Галина Брик, Лілія Михальчук ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНТЕРНЕТ-СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ	47
Михайло Брик ВИКОРИСТАННЯ БЕЗПЛОТНИХ ЛІТАЛЬНИХ АПАРАТІВ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ	49
Руслан Бруханський БЛОКЧЕЙН vs РОЗПОДІЛЕНИЙ РЕЄСТР	51
Катерина Бурко ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	53
Олександр Галицький, Олексій Дяченко РОЗВИТОК РИНКУ КРИПТОВАЛЮТ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ПРОТИДІЇ РОЗВИТКУ ТІНЬОВІЙ ЕКОНОМІЦІ	56
Ігор Гонак МАЙНІНГ КРИПТОВАЛЮТ: ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ	59
Інна Гришова, Тетяна Шестаковська, Янь Хуаньхуань РОЛЬ ФІНТЕХ БІЗНЕСУ У РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	61
Анатолій Гулей РОЗВИТОК ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ В КОНТЕКСТІ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	64
Олена Гуменюк ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	66
Тетяна Дідоренко СУЧАСНА ФІЛОСОФІЯ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	68
Олена Дудник, Олена Смігунова ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ВИПУСКНИКІВ ЗВО В КОНТЕКСТІ ПЕРЕХОДУ ДО ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	69

Тетяна Желюк, Олександр Бречко, ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА В СИСТЕМІ ПРІОРИЕТНИХ ЦІЛЕЙ ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ	71
Максим Житар, Ольга Сосновська НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЗБАЛАНСОВАНOSTІ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	74
Ольга Завитій ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА – ЕКОНОМІКА ВІРТУАЛЬНОГО СВІТУ	76
Богдан Звір ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА: НОВІ РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	77
Євген Іонін ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНІ ЗАСАДИ СТРАТЕГІЧНОГО ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ	79
Олена Кліменко РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	83
Олександр Корнієцький СУЧАСНІ ПІДХОДИ ЗНАЧЕННЯ ТА УПРАВЛІННЯ КРИПТОВАЛЮТИ В УКРАЇНІ	85
Vitalii Lavruk, Sergiy Lavruk BITCOIN AND CRYPTOCURRENCIES AS A NEW STAGE IN THE EVOLUTION OF MONEY	87
Валентина Лук'янова РИЗИКИ ТА ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВ	90
Володимир Муравський, Василь Муравський МЕРЕЖЕВА СТРУКТУРА АВТОМАТИЗОВАНОЇ БУХГАЛТЕРІЇ ПІДПРИЄМСТВА	92
Вікторія Онищук ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ВЕДЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	94
Анна Орел ІННОВАЦІЙНА КОНЦЕПЦІЯ SMART-ФЕРМИ, ЯК НОВОЇ ТЕНДЕНЦІЇ В ЦИФРОВІЗАЦІЇ АПК	96
Володимир Орел ФАКТОРИ ТА ПРОБЛЕМИ ЕЛЕКТРОННОГО БІЗНЕСУ УКРАЇНИ В СИСТЕМІ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	97
Микола Палюх, Ірина Спільник КРИПТОВАЛЮТА ЯК ПОТЕНЦІЙНИЙ ОБ'ЄКТ ОБЛІКУ: СУТНІСТЬ, ВЛАСТИВОСТІ, ПЕРСПЕКТИВИ	99
Олена Панухник ФОРМУВАННЯ МІКРОРЕГІОНАМИ ЕФЕКТИВНОЇ МІСЦЕВОЇ ПОЛІТИКИ НА ЗАСАДАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ СУЧАСНИХ КОМУНІКАЦІЙ	102
Микола Пархомець УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ У ЗЕРНОВОМУ ГОСПОДАРСТВІ ПІДПРИЄМСТВ РЕГІОНУ В КОНТЕКСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	105
Оксана Полінкевич УПРАВЛІННЯ СКЛАДОВИМИ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СИСТЕМ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	108
Петро Пуцентейло ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА ЯК НОВІТНЯ ПАРАДИГМА РЕКОНСТРУКЦІЇ ТРАДИЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ	109
Ірина Соболева, Наталія Новицька ФОРМУВАННЯ ПЕРВІСНОЇ ВАРТОСТІ ВЕБ-САЙТУ ТА УМОВИ ЙОГО ВИЗНАННЯ НЕМАТЕРІАЛЬНИМ АКТИВОМ	112
Ірина Спільник, Микола Палюх ЦИФРОВИЙ ФОРМАТ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ: СУТНІСТЬ, ПЕРЕВАГИ, ПЕРСПЕКТИВИ	115
Світлана Стоянова – Коваль, Марія Варгатюк ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА АГРАРНОГО СЕКТОРУ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	117
Хоу Тецзянь, Інна Гришова КОНКУРЕНТНІ ВІЙНИ БІЗНЕСУ В УМОВАХ СТІМКОГО РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ФІНАНСОВОГО ІНЖИНІРІНГУ	120
Алла Ужва, Лідія Гуцайлюк КОНЦЕПЦІЯ ОБЛІКУ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	122
Людмила Уніят УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ ВИРОБНИЦТВА В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЗА ДОПОМОГОЮ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	125
Любов Федулова ЦИФРОВІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ	128
Максим Фещук СТРАТЕГІЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ ЄДИНОГО ЦИФРОВОГО РИНКУ	131
Олег Цимбалістий ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ КРИПТОВАЛЮТ	133

Список використаних джерел

1. What is Cryptocurrency: Everything You Need To Know [Ultimate Guide] [Електронний ресурс] URL: <https://blockgeeks.com/guides/what-is-cryptocurrency/>
2. Біткоїни — цифрові гроші майбутнього. [Електронний ресурс] URL: <http://thefuture.news/bitcoin/>
3. Готуємося до цифрової гривні: Як працюють електронні гроші та криптовалюта [Електронний ресурс] URL: <https://www.depo.ua/ukr/money/gotuyemosya-do-cifrovoyi-grivni-yak-pracyuyut-elektronni-groshi-ta-kriptovalyuta-20170726612724>
4. Волатильність криптовалют: почему скачет курс и изменится ли ситуация [Електронний ресурс] URL: <https://cryptonet.biz/ru/volatilnost-kriptoalyut-pochemu-skachet-kurs-i-izmenitsya-li-situatsiya>

Олена Панухник

д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та фінансів
Тернопільський національний
технічний університет імені Івана Пулюя,
керівник експертно-дослідницької лабораторії
з фінансово-економічних проблем
Корпорація «Науковий парк
«Інноваційно-інвестиційний кластер Тернопілля»

**ФОРМУВАННЯ МІКРОРЕГІОНАМИ ЕФЕКТИВНОЇ МІСЦЕВОЇ ПОЛІТИКИ
НА ЗАСАДАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ СУЧАСНИХ КОМУНІКАЦІЙ**

«Бізнес, міста та навіть цілі країни стають «цифровими». Через впровадження інтелектуальних та цифрових функцій змінюється цінність продуктів та послуг, а фізичні процеси та дані, котрі стали «цифровими» та «хмарними», перетворюються на сервіси та стають частиною «цифрової» економіки. Big Data та «Інтернет речей» ведуть виробничий світ до «Індустрії 4.0», до кіберсистем та кібервиробництва», – зазначено у «Цифровій адженді України – 2020» [1].

Розвиток цифрової економіки України полягає у створенні ринкових стимулів, мотивацій, попиту та формуванні потреб щодо використання цифрових технологій, продуктів та послуг серед українських секторів промисловості, сфер життєдіяльності, бізнесу та суспільства для їх ефективності, конкурентоздатності та національного розвитку, зростання обсягів виробництва високотехнологічної продукції та благополуччя населення.

Цифрова економіка базується на інформаційно-комунікаційних та цифрових технологіях, стрімкий розвиток та поширення яких вже сьогодні впливають на традиційну (фізично-аналогову) економіку, трансформуючи її від такої, що споживає ресурси, до економіки, що створює ресурси. Саме дані є ключовим ресурсом цифрової економіки, вони генеруються та забезпечують електронно-комунікаційну взаємодію завдяки функціонуванню електронно-цифрових пристроїв, засобів та систем.

Цифровізація є визнаним механізмом економічного зростання завдяки здатності технологій позитивно впливати на ефективність, результативність, вартість та якість економічної, громадської та особистої діяльності.

Для багатьох сфер життєдіяльності та економіки України використання «цифрових» трендів є вкрай актуальним питанням: вони є фактично готовими стратегіями відповідних рішень, ініціатив та дій; їх використання може бути критичним для подолання великої кількості економічних та соціальних викликів країни. Також вони здатні трансформувати систему, сферу, галузь і т. ін. у нову якість, зробити це швидше та дешевше, ніж традиційні «аналогові» підходи. Кінцевим результатом є ефективність, конкурентоздатність та створення нових цінностей [2].

Соціальна згуртованість в своїй основі передбачає життя мешканців соціополісу єдиною спільнотою за відсутності маргінальних груп. Зазвичай, соціальну згуртованість оцінюють як взаємодію наступних факторів: соціальна залученість всіх громадян, здатність спільноти разом отримувати і розпоряджатися соціальним капіталом, соціальна мобільність, відсутність серйозної класової сегрегації. Ця характеристика дуже важлива з точки зору єдності територіальної громади [3].

Низові територіальні одиниці, не маючи достатньо великого власного потенціалу до розвитку, тяжіють до більш потужного центру, формуючи мікрорегіон. Мікрорегіон як функціональне об'єднання дає більші можливості кожному з його учасників через досягнення кумулятивного або й синергічного ефекту від спільної акумуляції усіх видів ресурсів.

У сучасному середовищі мікрорегіонів реалізація економічних та технічних інновацій на основі цифрових інтелектуальних технологій допомагають заощадити енергетичні та природні ресурси, знизити рівень забруднення навколишнього середовища, підвищити рівень соціальної згуртованості громадян, покращити економічну компоненту індустрії населених пунктів, що призведе до будівництва стійкого та здорового суспільства.

Економіка спільного споживання, заснована на використанні сучасних інноваційних технологій, у першу чергу цифрових, є одним із основних інструментів, за допомогою яких територія стає «розумною» [4, 5].

У сучасних умовах життєдіяльності мікрорегіонів зростає роль новітніх інформаційних і комунікаційних технологій на засадах цифровізації, розвиток яких, зокрема у сфері державного управління на місцях, спрямований на:

- появу потужних персональних комп'ютерів і можливість їх об'єднання в мережі (локальні і глобальні);
- створення спільних мереж органів державної влади;
- використання інформаційних цифрових технологій як засобу забезпечення комунікацій (відео конференції, електронна пошта та ін.);
- створення інтегрованих баз даних, що використовуються на різних рівнях управління органами державної влади;
- технологічну підтримку процесів надання послуг (наприклад, системи автоматизації процесів виробництва послуг).

Два класи інформаційних технологій (традиційні інформаційні технології та комп'ютеризовані інформаційні технології), які використовуються органами державної влади, характеризуються наступним. До традиційних систем відносяться найпростіші інформаційні системи (ІС). Для органу місцевої влади це уможливило проведення спостережень за процесами, що відбуваються як всередині нього, так і в його зовнішньому середовищі, та використовувати цю інформацію для виконання функцій, покладених на нього державою. Наприклад, традиційною інформаційною технологією, використовуваною в роботі органів державної влади, є збір керівниками інформації про роботу працівників через спостереження за їх працею.

До традиційних також відносяться інформаційні системи на паперових носіях. Вони дозволяють: зберігати інформацію, забезпечувати легкий доступ до неї, відстежувати рух важливої інформації (наприклад, через інструктивні матеріали, протоколи засідань, службові записи тощо).

Комп'ютеризовані інформаційні цифрові технології як елемент інформаційного середовища визначають стан формування та використання інформації як важливого ресурсу та забезпечують його надійний захист [6].

Важливим є виокремлення переваг від використання комунікативних технологій для громадськості. З метою забезпечення надання населенню персоналізованого обслуговування, місцевий орган державної влади повинен уможливити доступ до інформації та послуг через єдине інтегроване джерело. Це дозволить місцевій громаді продемонструвати власне ставлення до органів місцевої влади, вказати на власні потреби і очікування. Завдяки цьому

місцева громада зможе більш активно брати участь у демократичних процесах, оскільки матиме доступ до публічної інформації цих органів.

Причинами, які зумовлюють значимість і потребу активізації використання цифрових інформаційно-комунікативних технологій як передумови успішної реалізації мікрорегіоном місцевої політики в умовах динамічного зовнішнього середовища, є:

1) необхідність здійснення внутрішнього електронного документообігу і автоматизації процесу формування баз даних, електронної системи як внутрішнього контролю діяльності (самого органу місцевої влади, його структурних підрозділів, посадових осіб), так і зовнішнього (з боку громадськості). Приміром, основним змістом і результатом роботи органів державної влади є прийняття управлінських рішень, що досягається через роботу з документами. В основу чинної системи діловодства покладено централізований контроль документів на всіх етапах їх виконання, що має важливі переваги. Однак, у процесі опрацювання великих обсягів документної інформації з'являються такі проблеми: громіздкі і довготривалі процедури передачі документів всередині органів державної влади; відсутність ефективного контролю за діяльністю органів державної влади з боку громадськості; низька якість управлінських рішень через недостатність часового ресурсу на їх підготовку. Часто ці проблеми зумовлюють великі терміни розгляду та вирішення проблемних питань, недостатню результативність роботи органів державної влади.

У контексті цього, доцільно використовувати наступні підходи до застосування інформаційних технологій для розв'язання означеної проблеми та покращення адміністрування роботи:

значимість використання комунікативного потенціалу як ресурсу для здійснення покладених функцій. Наприклад, основним завданням інформаційної служби органу державної влади має стати використання комунікативного потенціалу як ресурсу для проведення місцевої політики та підготовки і прийняття управлінських рішень.

У ході проведення консультацій з громадськістю та залучення громадськості до процесу розроблення місцевої політики можуть бути використані такі форми сучасних комунікацій: on-line громадські слухання, круглі столи, відеоконференції, соціологічні опитування.

Застосування сучасних інформаційних технологій при проведенні місцевим органом державної влади публічних обговорень має передбачати підтримку діалогу з громадськістю за допомогою комп'ютерної мережі Інтернет, застосування мультимедійних програм, використання спеціальних інструктивно-методичних матеріалів.

необхідність організації контролю за внутрішньою роботою органу державної влади, моніторингу процесів в ній;

потреба здійснення службового та громадського контролю за діяльністю місцевого органу державної влади.

Таким чином, виходячи з вищезазначеного, збільшення обсягу цифрової інформації, якою оперує орган державної влади, важливість її адекватної оцінки і використання в інтересах мікрорегіону та його територіальної громади, вимагають активізації використання інформаційно-комунікативних технологій на засадах цифровізації як передумови формування мікрорегіоном ефективної місцевої політики та успішної реалізації публічних проектів.

Список використаних джерел

1. «Цифровій адженда України – 2020» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://uccr.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf>
2. Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки [Електронний ресурс] : Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 67-р. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-p>
3. Waitt G., Gibson C. Creative small cities: Rethinking the creative economy in place / G. Waitt, C. Gibson // Urban Studies. 2009. № 46. P. 1223-1246

4. Smart regions // Conference 1-2 June 2016. – Square, Brussels [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/conferences/smart-regions/agenda.pdf
5. Сучасна концепція «Розумного міста» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://infocom.uz/2017/02/18/koncepciya-smart-city-ot-a-do-ya/>
6. Гордієнко Л.Ю. Адміністративний менеджмент/ Конспект лекцій. – Харків, ХНЕУ, 2005. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://globalteka.ru/index.php?option=com_docman&task=cat_view&gid=304&Itemid=56

Микола Пархоμεць

д.е.н., професор

Тернопільський національний економічний університет

УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ У ЗЕРНОВОМУ ГОСПОДАРСТВІ ПІДПРИЄМСТВ РЕГІОНУ В КОНТЕКСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Діяльність зернового господарства у підприємствах кожного регіону України здійснюється за останні роки при суттєвому зростанні виробничої і повної собівартості 1 ц зерна усіх зернових і зернобобових культур. Витрати у зерновому господарстві аграрних підприємств суттєво обумовлені природно-кліматичними умовами, що здійснюють потужний вплив на результати господарювання, економічну ефективність виробництва зерна.

Аналіз економічної ефективності виробництва і продажу зерна зернових і зернобобових культур у підприємствах Тернопільської області наведено у (табл. 1).

Таблиця 1.

Динаміка економічної ефективності виробництва і продажу зерна зернових і зернобобових культур у підприємствах Тернопільської області.

Показники	Роки		2014-2016 рр. в % до 2011-2013 рр.
	2011-2013	2014-2016	
Зібрана площа зернових і зернобобових культур, тис. га	348,1	330,6	95,0
Частка зібраної площі зернових і зернобобових до ріллі, %	75,1	70,3	- 4,8
Повні витрати на 1 га зібраної площі зернових, грн	3739	6462	172,8
Урожайність зернових і зернобобових, ц/га	47,0	58,1	123,6
Реалізовано зерна на 1 га зібраної площі, ц	30,5	36,7	120,3
Повна собівартість 1ц реалізованого зерна, грн	122,10	181,50	148,6
Ціна 1ц реалізованого зерна, грн	139,21	253,88	182,4
Прибуток від реалізованого зерна:			
-на 1 ц реалізованого зерна, грн	17,11	72,38	423,0
-на 1 га зібраної площі, грн	522	2656	508,8
Коефіцієнт дохідності (відношення виручки до повних витрат), пункт.	1,14	1,40	1,23

Як видно з таблиці, зібрана площа зернових і зернобобових культур в середньому за 2011-2013 і 2014-2016 рр. становила відповідно 348,1 і 330,6 тис. га. Вказана зібрана площа зернових і зернобобових культур займала у структурі ріллі сільськогосподарських підприємств регіону відповідно 75,1 – 70,3 %, що свідчить про надто високу їх частку, яка на 20-25 % перевищує допустиму частку рекомендованої структури. Особливо збільшено частку посівів пшениці, кукурудзи на зерно, ячменю. Однак у підприємствах недостатні площі посівів гречки, гороху, проса, жита.